

Anem

L'ús del verb *anar* significat «moure's passant d'un punt a l'altre» o «moure's dirigint-se a un indret determinat, que no és ni *ací* ni *aquí*» comporta necessàriament l'esment de la direcció o de l'indret cap al qual hom es mou, per mitjà d'una frase adverbial, que pot ésser el pronom *hi*: *Anem endavant*, *Anem al cafè*, *Hi van sovint*. Ja sabem que avui no és gens rar de sentir frases com «Ara vaig» o «Anem de seguida», que l'absència de complement adverbial de lloc delata automàticament com a incorrectes, car caldria dir *Ara hi vaig* i *Hi anem de seguida*, si es tracta d'indicar un moviment que no és cap *ací* ni cap *aquí* (és a dir, l'ús propi del verb *anar*), o bé *Ara vinc* i *Venim de seguida*, si es tracta de l'ús indegut, avui freqüent, de *anar* en lloc de *venir*.

Hi ha certs casos, però, en què el verb *anar* essent usat sense cap frase adverbial, hom podria sentir-se temptat a adjuntar-li innecessàriament el pronom *hi*. En primer lloc, aquells en què duu com a complement un infinitiu introduït per la preposició *a*, en frases tan usuals com *anar a passejar*, *anar a comprar*, *anar a buscar bolets*, etc. És cert que, referint-nos a un indret determinat — a Andorra, per exemple — diem *La majoria hi van a comprar*, però són perfectament possibles i correctes frases com *Se'n van anar a esquiar* o *Diumenge vaig anar a veure el pare*.

Són també molt usades sense l'adjunció de la partícula *hi* diverses formes d'imperatiu del verb *anar*, com *vés*, *anem*, i *aneu*, amb el valor exclamatiu, en alguns casos ja molt allunyat de la idea de moviment, com en aquest exemple de Ruyra: *Anem*, *Saura*, *dormiu-hi*; *preneu consell des capçal!* (*El rem de trenta-quatre*). Però àdhuc en casos en què amb aquestes formes d'imperatiu hom incita al moviment, a traslladar-se d'un lloc a un altre, l'adjunció de la partícula pronominal obeiria a un escrípol gramatical allunyat de l'ús real de la llengua. És el cas de construccions com *Què, anem?* o *Au, anem que farem tard!*, i fins i tot en casos en què la forma verbal, tot conservant el seu valor d'incitació al moviment, ja no és un imperatiu sinó un indicatiu: *Per què no anem i li cantem les quaranta?* Amb una designació de lloc anterior, l'ús o l'absència del pronom poden correspondre a la intenció del parlant. *Diu que s'hi fan tants rovellons*. *Apa, anem o anem-hi*, *que n'omplirem un cistell*.

Albert Jané